

Karel Krejčí (Praga)

SLAVISTICA CEHĂ DUPĂ CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

Cercetările de slavistică din Cehoslovacia se bucură de o mare și veche tradiție științifică. Chiar la începutul renașterii naționale, din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în fruntea mișcării culturale din Cehia, se afla Josef Dobrovský (1753—1829), — un învățat de formație universală, cu întinse relații internaționale, socotit ca fondator al filologiei slave. O importanță asemănătoare, însă pentru arheologia slavă, prezintă și slovacul Pavel Šafařík, (1795—1861), din generația următoare lui Dobrovský. Activitatea științifică a acestor doi învățați constituie temelia pe care generațiile următoare au continuat să lucreze. Prin conștiința vie a înrudirii dintre popoarele slave și prin rolul pe care l-a avut atunci ideea solidarității slave, în lupta de eliberare națională a cehilor și slovacilor, cercetările de slavistică au avut un mare răsunet, atât în sinul cărturarilor cehi și slovaci, cât și-n rîndurile maselor populare.

De aceea, în 1880, cînd universitatea din Praga a devenit independentă, slavistica a cîștigat o poziție de mîna întîi, fiind ajutată și de faptul că cercetările comparate din sfera diferitelor științe sociale se bucurau de o mare atenție din partea științelor pozitive internaționale.

Încă înainte de primul război mondial, învățămîntul universitar din Praga dispunea de o serie de învățați cu renume mondial, ale căror cercetări priveau diferitele relații dintre popoarele slave. E de ajuns să amintim pe František Pastřnek, pe J. Polívka și Jan Máchal din domeniul filologiei, pe Lubor Niederle din arheologie, pe istoricul Jaroslav Bildo și pe Karel Kadlec din sfera dreptului slav.

După 1918, cînd suveranitatea noului stat cehoslovac a oferit noi posibilități pentru dezvoltarea științei, toți acești cercetători au luat parte activă la munca de organizare a vieții culturale din Cehia și Slovacia. În afară de vechea și celebra universitate Carol din Praga, au mai fost înființate noi universități la Brno și Bratislava, pe lîngă care au luat ființă institute științifice de tip nou.